

614.88(437.132)

**NOTFALLMEDIZINSYSTEM IM BEZIRK
HRADEC KRÁLOVÉ**

Jiří ŠTĚTINA
Luftrettungsdienst, Hradec Králové

In der Region Ostböhmen sind in den letzten Jahrzehnten mehrere Massenunglücksfälle vorgekommen (Stěblová, Semtín, Třebechovice). Im Jahre 1989 wurden in unserer Bezirksstadt gewisse Rettungssysteme erarbeitet, die diese Problematik lösen sollten. Man muß jedoch gestehen, daß alles auf den guten persönlichen Beziehungen zwischen den leitenden Persönlichkeiten von Feuerwehr, Rettungsdienst und Polizei an einer und einigen Zivilschutzoffizieren der Bezirksleitung an anderer Seite beruhte.

Dieses System wurde praktisch in der Bewältigung der Folgen des Unglücksfalls in Třebechovice im Oktober 1990 erprobt. Es handelte sich um einen Zusam-

614.88(437.132)

**DISASTER MEDICAL SYSTEM V OKRESE
HRADEC KRÁLOVÉ**

Jiří ŠTĚTINA
Letecká záchranná služba, Hradec Králové

V regionu východních Čech došlo v posledních desetiletích k několika hromadným neštěstím (Stěblová, Semtín, Třebechovice). V roce 1989 byly v našem okresním městě vypracovány systémy, které se snažily tuto problematiku řešit. Je však třeba přiznat, že vše bylo postaveno na dobrých osobních vztazích mezi vedoucími pracovníky hasičů, záchranné služby a policie na straně jedné a několika důstojníky Civilní obrany okresu (ŠTOK) na straně druhé.

V praxi byl tento systém použit při likvidaci neštěstí v Třebechovicích v říjnu roku 1990, kde došlo ke srážce vlaku s autobusem. Celkem bylo zraněno

menstoß des Zugs mit dem Bus. Es waren da insgesamt 30 Verwundeten (5 Toten, 4 Schwerverletzten und 21 Leichtverletzten). Seit dem Jahre 1983 wurde in Hradec Králové das Kraftfahrzeug der ersten technischen Hilfe der Feuerweereinheit Hradec Králové eingesetzt, das auf Grund der Anforderung vom Rettungsdienstdispatching oder vom diensthabenden Offizier der Polizei ausfahren konnte.

Die jetzige Gesetzgebung (Regierungsbeschluß der Tschechischen Republik Nr. 246 vom 19. Mai 1993 - Entwurf der Prinzipien des integrierten Rettungssystems) verordnet zwar nicht, empfiehlt jedoch das Verfahren in der Bewältigung der Folgen eines Massenunfalls oder einer Katastrophe.

In Hradec Králové wurde bereits vor zwei Jahren, auf Grund der Entscheidung des Bezirksamtsvorstands eine Bezirkshavariekommission zur Lösung der außerordentlichen Situation in der Friedenszeit, in Kraft vom 18. Juni 1991, gegründet. Die Bezirkshavariekommission Hradec Králové löst und erarbeitet die Maßnahmen zum Schutz der Bevölkerung und zur Bewältigung der Folgen von Elementarkatastrophen und Betriebs-havarien (seismische Stöße und nachfolgende sekundäre Unfallschäden, Überschwemmungskatastrophen, Sturmwinde, Schneestürme, umfangreiche Waldbrände, das Abstürzen von Hochgebäuden, Brände von Wohngebäuden mit der Luftverseuchung durch Brennenprodukte, Explosionen von Gasluftgemischen, Entweichung von gefährlichen toxischen Stoffen, Epidemie der Infektionserkrankungen, umfangreiche Verkehrsunfälle, Wasser - und Boden - Verseuchung, massive Luftverunreinigung).

Es wurden die Verhütungs-, Nachweis-, Rettungs-Maßnahmen für Abtransport der Geschädigten und für die Bewältigung der Katastrophenfolgen erarbeitet. Die Feuerwehr in diesem System spielt die Hauptrolle, sie fährt als die erste ins Unfallepizentrum aus, dann kommt der Rettungsdienst mit seinen Einsatzgruppen - augenblicklich können bis 5 Gruppen ausfahren und mit einer kleinen Verspätung (bis 30 Minuten) weitere 10 Gruppen und binnen 2 Stunden weitere Verstärkungsgruppen.

Es sind Katastrophenplan und traumatologische Pläne der Sanitätseinrichtungen vorhanden. Dieses Notfallsystem wird im Bedarfsfall durch ein einheitliches Sanitäts-Dispatching des Zentrums für Regionsrettungsdienst Hradec Králové aktiviert. Dieses Zentrum verfügt über direkte ununterbrochene Verbindung mit der Feuerwehr und mit der Polizei. Purkyně Militärmedizinische Akademie stellt eine Reserve zu diesem System dar und sie liefert Verstärkungskräfte und Mittel (Ärzte, Sanitätsoffizieranwärter usw.).

Die Beziehungen und Hinweise zur Zusammenarbeit für alle Sanitätseinrichtungen werden durch den Katastrophenplan festgelegt. Dieser Plan wird durchlaufend nach den Hinweisen der Bezirkshavariekommission modernisiert und ergänzt.

Der Vortrag wurde durch Videoprogramm "Organi-

tracet lidí (pět mrtvých, čtyři těžce ranění a dvacet jedna lehce zraněných). Od roku 1983 bylo v Hradci Králové používáno vozidlo první technické pomoci požárního útvaru Hradce Králové, které vyjíždělo na vyžádání dispečinku záchranné služby nebo operačního důstojníka policie.

Česká legislativa (Usnesení vlády ČR č. 246 ze dne 19. 5. 1993 - návrh zásad integrovaného záchranného systému) sice nenařizuje, ale doporučuje, jak postupovat při likvidaci následků hromadného neštěstí nebo katastrofy.

V Hradci Králové již dva roky před tím vznikla rozhodnutím přednosty okresního úřadu Okresní havarijní komise k řešení mimořádných situací v době míru s platností od 18. června 1991. Okresní havarijní komise řeší opatření k ochraně obyvatelstva a likvidaci možných živelních pohrom a provozních havárií (seismické otřesy a následné druhotné havárie, povodňové záplavy, vichřice, sněhové a námrazové kalamity, rozsáhlé lesní požáry, destrukce výškových budov, požáry obytných budov se zamořením ovzduší zplodinami hoření, výbuchy plynovzdušných směsí, výrony nebezpečných toxických látek, epidemie nakažlivých onemocnění, rozsáhlé havárie dopravních prostředků, kontaminace vody a půdy, havárie zhoršení jakosti ovzduší).

Jsou detailně vypracována opatření preventivní, detekční, vlastní záchrana, odsun postižených a likvidace následků. Hlavní úlohu v tomto systému mají hasiči, kteří první vyjíždějí do ohniska neštěstí, potom záchranná služba se svými výjezdovými skupinami - okamžitě může vyjet pět skupin a s menším zpožděním (do třiceti minut) dalších deset skupin a do dvou hodin další posilové skupiny.

Je vypracován havarijní plán a traumatologické plány zdravotnických zařízení. Jednotný zdravotnický dispečink Střediska územní záchranné služby Hradec Králové, který má přímé spojení s hasiči a policií, tento havarijní systém aktivuje v případě potřeby. Zálohou je pro tento systém Vojenská lékařská akademie Jana Evangelisty Purkyně, která dodává posilové síly a prostředky (lékaře, posluchače).

Vztahy a přímé pokyny pro všechna zdravotnická zařízení jsou dány havarijním plánem, který je inovován a doplňován podle pokynů okresní havarijní komise.

Přednáška byla doplněna videoprogramem "Organi-

sation des Zentrums für Regionsrettungsdienst und komplexe ärztliche Betreuung vor der Hospitalisierung" ergänzt.

zace střediska územní záchranné služby a komplexní lékařská přednemocniční péče".

Übersetzung V. Měrka

Do redakce došlo 15. 11. 1994